

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/133/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619010107
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3619010107.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Petra Tótha v trestnej veci proti obžalovanému N. J., nar. X.X.XXXX v T., trvale bytom C. J. XXX, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí dňa 24. októbra 2019 odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Partizánske v neprospech obžalovaného podané proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 17. júla 2019, sp. zn. 1T/41/2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátorky z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 17. júla 2019, sp. zn. 1T/41/2019 bol obžalovaný N. J. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že od presne nezistenej doby roku 2018 až do dňa 11.01.2019 v obci C. J., v byte č. 2, bytového domu č. XXX pod vplyvom alkoholu svoju manželku U. J. slovne urážal, vulgárne jej nadával a vyvolával u nej pocit stresu a strachu spôsobený pohľadným zaobchádzaním, ponižovaním a hrubým správaním, ktoré v periodicite raz za týždeň prerastali do fyzických útokov, počas ktorých ju udrel rukou po tvári, kedy jej nespôsobil zranenia, ktoré by si vyžiadali nutnosť lekárskeho ošetrovania, opakovane jej vravel, že ju vyhodí z domu, alebo sa ráno nemusí zobudiť a zároveň rovnako v periodicite raz alebo dvakrát do týždňa pod vplyvom alkoholu vykonával s poškodenou pohlavný styk, ktorému sa síce aktívne nebránila, ale podvolila sa mu z obavy jeho možného ďalšieho agresívneho správania a z obavy, aby neublížil ich deťom, pričom k poslednému pohlavnému styku s poškodenou došlo v presne nezistených hodinách dňa 11.01.2019 takým spôsobom, že obžalovaný prišiel za poškodenou do obývacej izby a napriek jej požiadavke, že ráno ide do práce a nechce mať pohlavný styk, ju otočil na chrbát, vyzliekol jej pyžamové nohavice, rozkročil jej nohy a vykonal s ňou súlož, po ktorej z izby odišiel a zároveň v predmetný deň 11.01.2019 v čase asi o 18:30 hod. opätovne v mieste trvalého bydliska slovne zaútočil nielen na ňu, ale aj deti, sácal do nej v dôsledku čoho maloletý syn D. K. telefonicky vec oznámil na políciu, ktorá ho následne podľa § 27 a ods. 1 zákona NR SR č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov vykázala zo spoločného obydlija na dobu desať dní, pričom obžalovaný sa pod vplyvom alkoholu agresívne správal aj k maloletému D. K., ktorého asi v mesiaci november 2018 vyhánal spať, načo sa maloletý ohradil a vtedy ho v kuchyni bytu začal biť a ako bol na zemi ho udieral rukami po tvári, po lícach a do oblasti nôh, s tým že k takýmto fyzickým útokom dochádzalo z jeho strany asi trikrát do mesiaca, kedy ho bil rukami do oblasti tváre, dával mu facky, kričal na neho a ponižoval ho vulgárnymi nadávkami, čím obžalovaný uvedenými konaniami spôsoboval svojej manželke poškodenej U. J. a svojmu synovi maloletému D. K., nar. XX.XX.XXXX fyzické a psychické utrpenie, v dôsledku čoho bol negatívne ovplyvnený ich obvyklý spôsob života.

Za tento trestný čin bol obžalovaný odsúdený podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 36 (tridsaťšesť) mesiacov, výkon ktorého obžalovanému okresný súd podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

podmienečne odložil a určil mu skúšobnú dobu na 40 (štyridsať) mesiacov s probačným dohľadom. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. obžalovanému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, podľa § 51 ods. 4 písm. i) Tr. zák. obžalovanému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve a podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. obžalovanému uložil povinnosť v skúšobnej dobe zamestnať sa alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie. Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. obžalovanému zároveň uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť len vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, pretože ho v zákonnej 15 dňovej lehote včas podaným odvolaním napadla prokurátorka v neprospech obžalovaného len pre nesprávnosť výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Prokurátorka v písomnom odôvodnení odvolania zo dňa 01.08.2019 namietala správnosť napadnutého rozsudku len vo výroku o treste, nakoľko považuje uložený trest za neprávny a neprimeraný z dôvodu, že prvostupňový súd pri ukladaní trestu a určovaní jeho výmery v predmetnej veci dostatočne nezohľadnil konkrétne okolnosti uvedené v ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona. Podľa prokurátorky prvostupňový súd dostatočne neprihliadol na spôsob spáchania predmetného trestného činu, jeho následok a zavinenie obžalovaného, pretože nezohľadnil to, že sa obžalovaný hrubo a bezcitne správal nielen k svojej manželke U. J., toto správanie pritom opakovane prerástlo až do fyzických útokov, opakovane si od nej vynucoval pohlavný styk, ale tiež opakovane fyzicky útočil aj na svojho maloletého syna D. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorého bil po tvári, po lícach a do oblastí nôh, kričal na neho a ponižoval vulgárnymi nadávkami, čím obžalovaný uvedeným konaním spôsoboval svojej manželke a svojmu synovi fyzické a psychické utrpenie, v dôsledku čoho bol negatívne ovplyvnený ich obvyklý spôsob života. Rovnako súd podľa prokurátorky dostatočne neprihliadol ani na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy a v tejto súvislosti nezohľadnil závery znaleckého posudku MUDr. K. K.j, ktorá vyšetrila duševný stav obžalovaného a zistila, že v čase trestného činu obžalovaný trpel disocálnou poruchou osobnosti a duševnou poruchou - závislosťou na alkohole, pričom tieto poruchy sú irelevantné pri posudzovaní jeho rozpoznávacích a ovládacích schopností v čase spáchania trestného činu. Zo záverov znalkyne tiež vyplýva, že u osoby obžalovaného v stavoch pod vplyvom alkoholu je prítomná agresivita, impulzívne konanie a vulgárne správanie sa, pričom v čase skutku išlo u neho o konanie vedomé, nie paticky motivované a jeho poruchovej osobnosti vlastné - bezohľadné, heteroagresívne vyplývajúce skôr z potreby prejavovania dominancie v matrimoniálnom vzťahu a v rodine i uspokojenia si potrieb a záujmov v rámci nezodpovedného a ľahkovážneho životného štýlu. Vzhľadom na uvedené prokurátorka preto nesúhlasí s priznaním poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zákona a poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, a to že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom súčasne s tým, že obžalovaný sa k spáchaniu trestnej činnosti priznal a túto oľutoval, nakoľko podľa prokurátorky na priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) sa vyžaduje aktívnejšia účasť páchatel'a ako je len samotné priznanie sa k trestnému činu. Má za to, že skutočnosť kedy obžalovaný vyhlási, že je vinný v zmysle § 257 ods. 1 Tr. por., nemôže obsahovo napĺňať dve poľahčujúce okolnosti. Navyše v danom prípade prvostupňový súd ani neuviedol ďalšie aktivity obžalovaného, z ktorých by bolo možné vyvodzovať jeho aktívnu pomoc a teda obžalovaný neprispel v tejto veci nijak inak k objasneniu trestnej činnosti. Prokurátorka poukázala tiež na to, že prvostupňový súd nezohľadnil ani doterajší život obžalovaného, ktorý nie je prvotrestaným páchatel'om, keďže v minulosti sa dopustil majetkovej trestnej činnosti, hoci sa na neho hľadí ako keby nebol odsúdený. Z vyššie uvedených dôvodov preto uložený trest nezodpovedá všetkým hľadiskám rozhodným pre ukladanie trestov a navyše uložený trest sa ani voči ostatným členom spoločnosti neprejavuje ako prvok generálnej prevencie. Prokurátorka má za to, že v súlade so zásadami individuálnej a generálnej prevencie a v súlade s účelom trestu by bolo preto potrebné na obžalovaného pôsobiť nepodmienečným trestom odňatia slobody v rámci upravenej trestnej sadzby podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr.zák. Na základe uvedeného preto navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil vo výroku o treste a sám vo veci rozhodol tak, že uloží obžalovanému N. J. trest odňatia slobody podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. a § 36 písm. l) Tr. zákona v dolnej polovici upravenej trestnej sadzby nepodmienečne so zaradením na jeho výkon ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu s poukazom na písomné dôvody odvolania navrhla, aby krajský súd rozhodol spôsobom navrhnutým v závere písomné odôvodneného odvolania prokurátorky okresnej prokuratúry.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátorky podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 24. októbra 2019 na podklade podaného odvolania, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené 26. septembra 2019, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť len prokurátorkou napadnutých výrokov rozsudku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie prokurátorky nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania, teda výrokov o vine, ktoré neboli napadnuté odvolaním a ktorých správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, postupoval pri ukladaní trestu obžalovanému N. J., pri určení druhu a výmery trestu, ako aj spôsobu jeho výkonu v súlade so zákonom.

Trest odňatia slobody uložený obžalovanému N. J. podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) a n) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. na dolnej hranici trestu ustanoveného zákonom podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 3 roky (resp. 36 mesiacov), výkon ktorého bol obžalovanému za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. so súčasne uloženým probačným dohľadom nad jeho správaním podmienčne odložený na skúšobnú dobu 40 (štyridsať) mesiacov, spolu aj s uloženým obmedzením spočívajúcim v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a uloženými povinnosťami spočívajúcich v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve a v povinnosti v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa počas nej preukázateľne o zamestnanie uchádzať (so súčasne podľa § 73 ods. 2 písm. d/ uloženým ochranným protialkoholickým liečením ambulantnou formou), je trestom primeraným. Zodpovedá totiž všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1, 3 a 4 Tr. zák. a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, ako aj pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je zároveň dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Odvolací súd zaoberajúc sa argumentáciou prokurátorky uvádzanou v odvolaní vo vzťahu k podmienčnému trestu odňatia slobody uloženému obžalovanému N. J. považuje za potrebné uviesť, že na jednej strane štát chráni svoj záujem na ochrane rodiny, ochrane blízkych osôb najmä pred domácim násilím a to aj za použitia prísnych sankcií postihujúcich také protiprávne konanie, akého sa dopustil obžalovaný, v čom sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Na druhej strane Trestný zákon v základných zásadách ukladania trestov, konkrétne v ustanovení § 34 ods. 1, 3 Tr. zák. zakotvuje účel trestu, ktorý má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z uvedeného je zrejmé, že pri ukladaní trestu je nutné prihliadať nielen na generálnu prevenciu, ale aj na individuálnu a trest má teda spĺňať nielen represívnu funkciu, ale aj prevýchovnú, pričom tieto majú byť vyvážené. Trest má pritom postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

V posudzovanej veci sa okresný súd dôsledne zaoberal vyššie uvedenými skutočnosťami majúcimi vplyv na potrestanie obžalovaného N. J.. Obžalovaný síce už bol 2-krát v minulosti súdne trestaný, avšak tieto odsúdenia má obžalovaný zahľadené, napokon svoju trestnú činnosť priznal, oľutoval ju a poškodenej - svojej manželke - sa ospravedlnil, pričom z vykonaného dokazovania je zrejmé, že na jej páchaní malo výrazný podiel nadmerné požívanie alkoholu v inkriminovanej dobe obžalovaným, ktorý v súčasnosti vyjadruje odhodlanie sa zo svojej závislosti liečiť a úplne skončiť s pitím alkoholu. V danom prípade prvostupňový súd predovšetkým správne ako podstatnú vyhodnotil skutočnosť, ktorou je postoj poškodených (manželky a maloletého syna obžalovaného), ktorí toto konanie obžalovanému odpustili a po celý čas, čo bol obžalovaný väzobne stíhaný, vyjadrili mu podporu, udržiavali s ním pravidelný kontakt, pričom chcú naďalej tvoriť spolu s obžalovaným spoločnú domácnosť a zachovať rodinu, ktorá ho doma potrebuje pre zložitosť ich životnej situácie. Poškodená sa navyše prihovarila u svojho zamestnávateľa, kde by mohol obžalovaný v prípade návratu na slobodu nastúpiť a pracovať.

U obžalovaného bola správne zistená poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zákona (nakoľko sa ku spáchaniu žalovaného skutku priznal a svoj čin úprimne oľutoval) a rovnako bola správne zistená aj poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák. (obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti) a okresný súd pri ukladaní trestu vzal tiež správne do úvahy i výrazne zmenený spôsob správania sa obžalovaného už v priebehu trestného konania, keď v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že po prepustení obžalovaného z väzby nebol zaznamenaný žiadny negatívny poznatok v rámci plnenia uložených primeraných obmedzení a povinností uložených pri nahradení väzby obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti bolo preto uloženie prísneho podmieneného trestu odňatia slobody s probačným dohľadom - včítane uloženého obmedzenia spočívajúcom v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe, uloženej povinnosti spočívajúcej v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo sa zúčastniť na psychologickom poradenstve a povinnosti v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa o zamestnanie preukázateľne uchádzať - za súčasného uloženia ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou - správne. Prokurátorkou navrhovaný nepodmienečný trest odňatia slobody by totiž bol neprimerane prísny, minul by sa prevýchovným účinkom a prevažovala by len represívna stránka trestu. Okresný súd, vzhľadom na okolnosti dôvodne a vecne správne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, vyvodil preto správny záver, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 40 mesiacov a so súčasne uloženým probačným dohľadom nad jeho správaním, pretože takto určený trest je trestom zákonným a primeraným. Trest odňatia slobody v rozsahu uloženom obžalovanému okresným súdom zodpovedá totiž zákonným požiadavkám proporcionality trestu - jeho primeranosti a spravodlivosti, dostatočne odradzuje ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov a u ostatných členov spoločnosti posilňuje pocit právnej istoty a spravodlivosti, preto môže v dostatočnej miere plniť funkcie generálnej a individuálnej prevencie trestu.

Odvolací súd teda nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu uloženého trestu odňatia slobody, ani na zmenu spôsobu jeho výkonu v neprospech obžalovaného, preto v tomto smere nepovažoval odvolacie námietky prokurátorky za dôvodné a neakceptoval ich.

So zreteľom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol na základe náležite zisteného skutkového stavu veci a v súlade so zákonom a keďže pochybenie okresného súdu nezistil ani vo výroku o obžalovanému uloženom ochrannom protialkoholickom liečení ambulantnou formou, keďže je v súlade s § 73 ods.2 písm. d) Tr.zák., odvolanie prokurátorky v neprospech obžalovaného N. ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.